

ACC. NR.

142

Landskap: SMÅNE

Upptecknat av: Axel Larsson

Härad: VEMMENHÖG^s

Adress: Mjellstorp

Socken: MJELLSTORP

Berättat av:

Uppteckningsår: 1922-23.

Född år   i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppteckningen rör

Penningkistan under broralvet 1

Penningkistan under brovalvet.LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

En sägen från Dybeck av Ael Larsson.

Omkring Dybecks borg går en sägen bland ortens befolkning, att borgen skall vara byggd av sjörövare. Den tron befäster ytterligare därigenom, att det skall stå en penningkista under ett av brovalven, som nu är igenmurat. Folket tror fortfarande, att det är sjörövarnas skatt, som förvaras i kistan. Denna skall vara så tung, att det behöves fem män för att lyfta från jorden. Dessutom så skall den vara bevakad av en stor orm, som ligger på kistan. När någon vill försöka att tränga sig in i valvet, så reser ormen upp sitt huvud och väser till, och är den nyfikne icke kvick nog att draga sig tillbaka, så kan han anse sig förlorad, för öppningen, som återstår av valvet, sen det blev igenmurat, är mycket liten. Utom ormen, som bevakar skatten, finns det en stor hund, vilken har eldröda ögon, och som folket anser vara Hornpelle själv.

Men en gång för länge sen, innan brovalvet blev igenmurat, fanns det en rättare på gården, som inte trodde vare sig på ormen eller hunden. Han ansåg det för skock alltsammans.

En dag när arbetarna som vanligt samtalade om kistan, kom han bort till dem och sade, att de inte skulle tro på sådana historier som dem om ormen och hunden. De blevo arga och sade till honom, att han själv kunde försöka, om han kunde taga upp kistan. Han svarade dem, att om sex av dem voro villiga att hjälpa honom en mörk natt, så skulle kistan komma upp i dagen. I början var det ingen, som var modig nog att gå med på förslaget. Men en tid därefter kommo sex unga män till rättaren och sade, att de voro med på att taga upp kistan. Han bestämde då, att de skulle samlas en mörk natt söder om gården. Dessutom skulle de hava starka rep med sig. Det andra, som behövedes, skulle han själv hava med sig.

En tid därefter blev det en riktigt bekvämt natt. De sex männen hade i hemlighet fått veta tiden, när de skulle på vis^o, vad de dugde till. Men det var mer än en av dem, som kände kalla hårar uppåt ryggen, när de närmade sig den dystra borgen. Endast rättaren var lugn. De andra hade velat vända mer än en gång, men de skändes inför sin förman. De stannade en stund, innan de kommo fram, för att överlägga ^{om} vem av dem, som

skulle klättra ner i kanalen under brovalvet för att lägga repen om histan. Detta åtog sig rättaren och en av de sex, för det var ingen av de andra, som vågade. När de nu kommo fram till kanalen, drog rättaren fram en stege ur ett burkage, Denna hjälptes de åt med att få ner i kanalen så tyst som möjligt. När detta var gjort, klättrade rättaren och hans medhjälpare ner under brovalvet. När de kommo ner, sågo de inte vare sig orm eller hund. De stego sakta ut i vattnet för att leta upp histan. De hittade den snart. Rättaren sparkade till den, så att han höll på att förlora balansen. De skyndade sig att slå repen om histan, för de försö i det ishalla vattnet. Därpå klättrade de upp till sina kamrater, vilka blevo glada, när de kommo upp igen. Nu började de att draga av alla krafter, tills de sågo histan komma upp till kanten av brovalvet. Då var det en av männen, som utskingade en svordom över att histan var så tung. Då Med ens brast alla repen, och histan föll med ett plaskande ljud ned under valvet. I denna stund kom ägaren till platsen, och då han igenkände sitt eget folk, avskedade han dem ögonblickligen.

Rättaren och den av männen, som hjälpte till med att lägga repen om histan, insjuknade snart och dogo.

Dagen efter försöket att få upp histan, igenmurades valvet, med undantag av den lilla öppning, som är kvar. Försöket att taga upp histan, var inte det första. Men sedan dess har den fått vara ifred.

Upptecknad av Axel Larsson. j. 1904.

Kellstorp, Vemmenhögsköping

Ölev vid folkhögskolan Hvilan 1922-23